

A "Helyőrség"

IRODALMI-KULTURÁLIS MELLÉKLET

"*Mintha vendéglőben
verne ki az éhség,
a gyomrom mondott
most csütörtököt.
A csókok helyett csak
vágy gyűlt a mába,
azt várva, hogy a
helyére tegyük.*"

2019. január II. évfolyam, 1. (7.) szám

3 Horváth László Imre:
Helyőrség
Maszadában

5 Gyöngyössy János
és a rég eltűnt
épületek

7 Zorkóczy Zenóbia
száz előadása

8-9 Harminc év
Boér Géza
nélkül

Lapszámunkat Gyöngyössy János műveivel illusztráljuk

A sziklahitű király: Ször Manó és Zete Székelyderzsen

Iátószög

AZ ÜRESSÉG SZERZŐIRŐL

Sántha Attila

Akik ismernek, tudják, nem vagyok nagy templombajáró. Elmegyek oda a nagy egyházi ünnepeken, valamint van egy csoport, amelyen belül megbeszéljük a magunk bajait, próbálunk jobb férjek lenni, és ennyi. Azonban akik még jobban ismernek, tudják, hogy hosszú utat tettem meg Istenem felé, de most ott vagyok Nála. Vagy itt van Ő nálam. Akik pedig a legeslegjobban ismernek/ismertek (múlt időben is, mert sajnos kettő már közülük halott), azok tudják, hogy istenes verset írtam akkor, amikor több tíz olvasó mondta le előfizetését a Helikon folyóiratról az én úgynevezett istenkáromló szövegem miatt.

Nem könnyű kijönni az én Istenemmel. Érzem, tudom, hogy itt van bennem, néha jól megvagyunk, de máskor elkezd budákolni, elveszítem szem elől, és magamra hagy, egyedül, meztelenül ebben a hideg, szeles világban. Hol bujkálsz, Istenem, kiáltok fel ilyenkor kétségbeesetten,

mert értelemmegvonásban szenvedek, és érzem, ránt magába az üresség. Pedig az is lehet, Istenem csak egy olyan emberbe ment át ideiglenesen, akinek szüksége van Rá egy pillanatban. És ilyenkor kiáltozom és káromkodom, miért hagytál el, Istenem, te az enyém vagy! Később szegyellem magam az önzőségem miatt – de valahogy csak-csak helyreáll a jó viszony magammal és Istenemmel.

Szóval nem egy leányálom az én Istenemmel élni, néha farhámba ül, és nem hagyja magát addig, amíg mőresre nem tanít. Igaz, alakul ő is, ma már nem annyira viharos a kapcsolatunk, mint annak idején. Kezd bensőségessé válni, és néha úgy érzem, egészen jól megértjük egymást.

Annak, hogy van Istenem, van egy-két meglepő következménye. Például az, hogy nem tudom fogyasztani a kortárs irodalom nagy hányadát. Amelyik arról szól, hogy nincs értelem, mert nincs

Isten, és az üresség kapja be a szerzőt. Van olyan mű, számtalan, amely ebből az ürességből szól. Az elején még olvastam ezeket, csodálkozva, majd unatkozva, aztán már nem. Rájöttem, ez nem az én világom. Olvassa ezeket az, akiben szintén üresség van – de bennem itt van az én Istenem, aki csodálatos módon ad értelmet mindennek (csak ne budákolna annyit). Egy egész irodalom szól arról, hogy nincs értelem – mikor én sziklaszárdan tudom (még csak nem is hiszem), hogy van. Mondják nekem, hogy amit látok, fekete, én meg azt tudom, hogy fehér – hát lehet így értelmes párbeszédet folytatnom e szövegekkel?

Én (olvasóként) és a magyar irodalom nagy része elbeszélünk egymás mellett. Lehetnek bármilyen tehetségesek, rendelkezhetnek lenyűgöző mesterségbeli tudással, kaphatnak bármilyen díjat az üresség szerzői, nem ugyanazt a nyelvet beszéljük.

örökvers

Zelk Zoltán

Harminc nap

Talán az ég is sárrá lett fölöttem,
nem is eső, de sár, de sár szakad!
az istennek sincs oly bicskája, kése,
mely lekaparja rólam a sarat!

Így káromoltam, fekvé a gödörben,
mely szállásom volt harminc éjen át,
így káromoltam a dagadt felhőket,
a rámsuhanó lucskos éjszakát!

Első éjjel káromkodtam, pöröltem,
a másodikon már aludtam is:
építve bárkát álomnak s reménynek
deszkáiból, mely mégis hazavisz...

Harmadik éjjel már arra figyeltem,
ha mozdulok, az erdő is recseg:
hát sár vagyok én már e sűrű sárban?
gyökér vagyok köztetek, gyökerek?

Negyedik éj... Ekkor már tudtam mindent,
amit csak a televény tudhatott,
mindenegy fának kérgét, odvát, lombját,
az élő ágat és a korhadót...

Füvek növést, bogarak futását
a lapulevél eresze alatt,
s ha szívemet hallgattam: így füleltem
az eső cseppjét kortyoló tavat!

Téphetett engem vad parancs a sárból,
a föld darabját szakította ki:
munkára, ládát, vashordót emelni
már vélem nyúltak a fák karjai!

S harminc nap múltán, hogy tovább haladtunk,
fölperszelt falvak üszkös csontjai
mint tűzbe-pusztult állatok heverték
az országút koromszín partjain.

A többiek pokrócot, hátizsákot,
én már az erdőt cipeltem tovább.
Ütöttek? Rúgtak? Én néma maradtam:
az erdő zúgott, üvöltött – a fák.